Agnes (részletek)

…9…

– Gondolkoztam – mondta Agnes néhány nappal később, amikor újra találkoztunk. Július harmadikán este a Michigan-tó partján sétálgattunk. A függetlenség napjának ünnepségei Chicagóban tűzijátékkal és zenével már előző nap megkezdődnek. A Grant Parkban emberek nyüzsögtek, de itt, kicsit északabbra a parti sétány szinte teljesen üres volt. Leültünk a rakpartra, s a tavat néztük.

– Miért hagytál fel az írással – kérdezte Agnes –, a valódi írással?

– Nem tudom. Nem volt mondanivalóm. Vagy nem voltam elég jó. Egyszerűen csak abbahagytam valamikor.

– Nincs kedved újra elkezdeni?

– Kedvem? A kedv nem elég… Miért kérdezed? Híres barátot szeretnél?

– Barát – mondta Agnes –, ez furcsán hangzik. – Felhúzta a lábait, s állát a térdére támasztotta.

– Az volt az érzésem, féltékeny voltál, mikor megmutattam neked a történetemet.

– Sajnálom, tényleg, nem voltam túl igazságos. Felmérgesítettem magam.

– Már rendben. Mégis megmutattad azt a könyvet a novellákkal.

– Százhetvenöt olyan könyvet adtak el.

– Ez nem számít. De tudsz elbeszéléseket írni. Gyere, menjünk haza!

Amikor felálltunk és visszaindultunk, már kezdett alkonyodni. A belváros felhőkarcolói összemosódtak az ellenfényben, s egyetlen óriási épületnek tűntek, egy sötét várnak.

Lent a strandon egy csoport spanyol, talán egy család, tüzet gyújtott, s ünnepeltek. Agnes belém karolt.

– Tudnál rólam is írni egy elbeszélést? – kérdezte.

Nevettem, és ő velem nevetett.

– Ha halhatatlan akarsz lenni, valaki híresebbet kell keressél.

– Kétszáz példányban elég lesz. Az sem baj, ha nem nyomják ki. Olyan lenne, mint egy portré. Láttad már a rólam készült képeket. Egyik sem sikerült túl jól. Amelyen látni lehetne, hogy milyen is vagyok valójában.

– Egy verset ne írjak rólad? – kérdeztem. „So long as men can breathe, or eyes can see, so long lives this, and this gives life to thee.”

– Verset ne – mondta Agnes –, egy történetet.

Visszaérkeztünk a Doral Plazához. A kisbolt már bezárt.

– Mentél már fel a lépcsőn? – kérdezte Agnes.

– Nem – válaszoltam –, miért mennék?

– Honnan tudod akkor, hogy tényleg a huszonhetedik emeleten laksz?

A tűzlépcsőn mentünk fel és számoltuk az emeleteket.

A lépcsőház szűk volt és sárga. Amikor a huszadik emeleten megálltunk kifújni magunkat, távolról lépéseket hallottunk. Visszatartottuk a lélegzetünket, de a lépések hirtelen abbamaradtak, egy ajtó becsukódott, és ismét csend lett.

– Nem szeretem a lifteket – mondta Agnes –, kicsúszik a talaj az ember lába alól.

– Én különösen praktikusnak tartom őket – mondtam, és elindultam felfelé –, képzeld el…

– Én nem szeretnék olyan magasan lakni – mondta Agnes, és követett –, az nem jó.

Mint várható volt, a huszonhetedik emeleten találtuk meg a lakásomat. Kimerülten zuhantam rá a kanapéra. Agnes hozott magának egy pohár vizet, nekem egy sört.

– Soha nem írtam még élő személyekről – mondtam –, talán kezdetben olyasvalakiből indultam ki, akit ismertem. De az embereknek a történetben függetleníteniük kell magukat mindentől. Minden egyéb újságírás.

Agnes leült mellém.

– És a történeteknek, amelyeket megírtál, semmi közük a személyekhez, akikből kiindultál?

– De – mondtam –, a képnek, amelyet róluk alkottam. Talán túlságosan is. Az akkori barátnőm azért szakított velem, mert felismerte magát az egyik elbeszélésben.

– Tényleg? – kérdezte Agnes.

– Nem – mondtam –, ebben a verzióban egyeztünk meg.

Agnes elgondolkozott.

– Írj egy elbeszélést rólam – mondta később –, hogy tudjam, mit gondolsz felőlem.

– Nem tudom, mi lesz belőle – mondtam –, nem tudom kontrollálni. Talán mindketten csalódnánk.

– Enyém a kockázat – folytatta Agnes –, neked csak írnod kell.

Szerelmes voltam, s semmi sem szólt az ellen, hogy néhány napot feláldozva, megírjak egy elbeszélést. Agnes igyekezete kíváncsivá tett, s izgatott voltam, hogy sikerül-e a kísérlet, s képes vagyok-e még egyáltalán egy elbeszélést megírni.

– Gyere, kezdjünk bele rögtön – mondta Agnes –, egy szerelmi történet veled és velem.

– Nem – mondtam –, nem mi. Én írom meg a történetet. És előtte szeretném megnézni a tűzijátékot.

Agnes azt mondta, nem érdekeli a tűzijáték, s nem tudnám-e mégis most elkezdeni az írást. Elővettem egy papírlapot és írni kezdtem.

Július harmadikán este felmentünk a tetőteraszra, s megnéztük

együtt a tűzijátékot.

A lift felvitt a harmincnegyedik emeletre, s onnan egy keskeny lépcső vezetett a tetőre. A padlót farostély borította, amely a naptól és az esőtől szinte teljesen befeketedett. A mellvédhez léptünk, s lenéztünk. Messze lent autókat láttunk elmenni, és parányi embereket, akik az esti forgalomban közlekedtek. A tavat is láthattuk innen, és a Grant Parkot, ahol többtucatnyi tűz égett.

– Az emberek – mondta Agnes. – Nem tudják, hogy fi gyeljük őket.

– Nincs különbség, teljesen mindegy, tudják-e vagy sem.

– El tudnának bújni – mondta Agnes. – Tudod, mikor kezdődik a tűzijáték?

– Nem tudom. Amikor már elég sötét lesz. Fázol?

– Nem – mondta, és leült a teraszon álló fapadok közül az egyikre. – Gyakran vagy itt fent?

Leültem melléje. – Eleinte szinte mindennap feljöttem ide. Most már nem olyan gyakran. Tulajdonképp már soha.

– Miért? – kérdezte Agnes. – Az ember láthatja a csillagokat.

Aztán megkezdődött a tűzijáték. Agnes felállt, s együtt mentünk ismét a mellvédhez, habár a rakéták messze fölöttünk robbantak szét, és a tető közepéről ugyanolyan jól láthattuk volna.

– Svájc mióta független? – kérdezte Agnes.

– Nem tudom – mondtam –, nehéz ezt megmondani.

…10…

Amikor visszaértünk a lakásba, fáztunk.

– Most el kell kezdened a történetet – mondta Agnes.

– Jó – mondtam –, te pedig modellt fogsz ülni hozzá.

Átmentünk a dolgozószobába. Agnes az ablaknál lévő fonott székben helyezkedett el, minthogyha fényképezkedni készülne, arcából félresimította a haját, megigazította a blúza gallérját, s rám nevetett. Leültem a számítógéphez, s ránéztem. A nevetés ellenére ismét meglepett arcának komolysága, és a tekintete, melyet még mindig nem értettem.

– Hogy szeretnél kinézni? – kérdeztem.

– Hasonlítania kell – mondta. – Kedvesnek kell lennie. Végeredményben belém szerettél, nem?

Írtam.

Agnest először ez év áprilisában a chicagói Public Libraryben láttam meg.

– Mit írtál? – kérdezte Agnes.

Felolvastam a mondatot, és elégedett volt.

– Nem kell modellt ülj – mondtam –, csak zavartalanul ismét szemügyre akartalak venni.

– Ne is törődj velem – mondta Agnes.

– De nem tudok úgy írni, hogy közben ott ülsz és figyelsz. Nem csinálsz egy kávét?

Agnes kiment a konyhába. Mikor visszajött, felolvastam,

amit addig írtam.

Agnest először ez év áprilisában a chicagói Public Libraryben láttam meg. Rögtön feltűnt, amikor velem szemben ült le az olvasóteremben. Félszeg mozdulatai nem illettek karcsú, szinte törékeny testéhez. Arca keskeny és sápadt volt, haja sötét és vállig érő. Tekintetünk találkozott egy pillanatra, s láttam csodálkozó kék szemét. Amikor elhagyta az olvasótermet, követtem. A könyvtár lépcsőjén ismét találkoztunk, s meghívtam egy csésze kávéra. Meglehetősen hamar beszélgetni kezdtünk. Szerelemről és halálról beszéltünk, még azelőtt, hogy tudtuk volna egymás nevét. Szigorú nézetei voltak. Ingerelte a cinizmusom, s ha izgatott volt, elvörösödött, és még inkább sebezhetőnek tűnt, mint máskor.

Agnes mérges lett. – Ezt valójában nem így kéne megírjad.

– Most kell vagy nem kell? A te ötleted volt.

– Gyerekként mindig vörös voltam. És az iskolában mindig kinevettek és csúfoltak emiatt. Az apám nem bírta, ha kinevettek.

– És te?

– Az ember lassan megszokja. Sokat olvastam. És jó voltam az iskolában.

– Húzzam ezt ki?

– Igen, kérlek. Mindenáron szükséges, hogy a gyerekkoromról írjál? Ez csak egy történet. Nem tudok csak úgy felbukkanni a könyvtárban, ahogy vagyok? Ahogy most kinézek?

– Jó – mondtam –, újjá fogsz születni a fejemből, mint Athéné Zeusz fejéből, okosan, gyönyörűen és megközelíthetetlenül.

– Nem akarok megközelíthetetlen lenni – mondta Agnes, és szájon csókolt.

Vincze Ferenc fordítása

a regény a Napkút Kiadónál jelent meg nemrég